

מניפת זיכרון, היפתח!

שבב זיכרון

.1

הוֹבְלָתִי סְפָרִים. תַּחֲבַתִּי מְזוֹדָה לְבָגוֹ
וְסוֹבְבָתִי מִפֶּתַח בְּסוּיָץ.
בְּתוֹךְ זְכוּרֹנֵי הַתְּפִיץ הַר גַּעַשׁ
וְהַצִּיף אֶת הַכְּבִישׁ.

הוֹבְלָתִי סְפָרִים פְּעָמִים רַבּוֹת:
סְפָרִים הֵם דָּבָר כָּבֵד.
אֲנִי – מַעֲגֵן וְאֲנִי – מַעֲבָרָת,
וּמְטַעֲנִי הוּא דִּי גֵאֲנַצֵּע וועלט.

אָבֵל אַרְיֹזֵת הַמְזוֹדָה הַפֶּעַם
עוֹרְרָה, כְּמוֹ מִכַּת וְנִטּוּלִין:
אֵיךְ אֲנִי עוֹבְרָת עַל חֲמָתֶם וְאִפֹּם
אֶת הַגְּבוּל עִם פּוֹלִין?

מִסְלוּלֵי יְדוּעַ: כְּבִישׁ חֲמֵשׁ, אֵילוֹן,
לְרֹדֵת בְּהֶלְכָּה.
אָבֵל הַפֶּעַם בְּפָנִסֵי הַכְּבִישׁ הִיָּה לְבָן
שֶׁל פֶּחַד וְשֶׁל בְּרִיחָה.

נִסְעֵתִי בַחֲשֶׁךְ, כְּמוֹ בְּעוֹלָם הַמֵּתִים,
אָבֵל אֹר זְכוּרֹנֵי הַשְּׁתֵּבֵר בְּקִרְיִסְטָל,
זֶה שָׁבוּ בְּכָל זְכוּרֹן אֲמָתִי
מִסְתֵּתֵר זְכוּרֹן מִשְׁתָּל.

2.

התאמנתי על זה.
התאמנתי על זה כשהייתי ילדה,
כשבכל עמוד ניאוקלאסי –
ועירי היתה חזקה בניאוקלאסיקה ובבארוק –
מיד ראיתי את מה שאינו מאכזב,
פורום או פנתיאון או גדה
ארפה של הטיבר, זכרון שנקלעתי
אליו עוד לפני שראיתי את רומא, זכרון שיזרק

את לבי לאהב
אנשים שמעולם לא שתיתי אתם
אפלו כוסית.
התאמנתי על זה, כשראיתי בכל
שיר הוה מחספס – את הדולצ'ה, הסטילה, וגם הנואבו,
בכל שיר אפנתי מטמטם
כמו דלי סיד –
את הזמן הגדול,

כי דבר לא הולך לאבוד,
כי הכל טוב לאסף.
התאמנתי על זה כשהייתי
משוררת של פאנק,
ופעיל של הבונד,
ופילולוג אנגלי עם מקטרת באוקספורד,
ומתרגמת מיידיש –
זכרונות לא שלי, ביתיים וחמים כמו פנקיק,

התאחדו! אני
כבר התחלתי לחשב
בשפה שאינני דוברת.
התאמנתי על זה.
מניפת זכרון, הפתחי! זכרוני
המשתל לבדו מאפשר לזהות את העטור הצהוב
שם הרחק: זה לא – בלולאת המעיל – חמניה ולא ורד,
אלא טלאי על חזה.

שָׁבַב הַזְכָּרוֹן הַמְשָׁאֵל
הַשְׁתַּל
בְּתוֹכִי
עוֹד בֵּיעַר אֲנִכִּי,
עוֹד בֵּיעַר הַתְּכַרִּיכִי,
עוֹד לְפָנַי שֶׁהִבַּנְתִּי שֶׁכָּל
אֲכַמְנִיָּה שָׁם צוֹמַחַת
מֵעֵינָיו שֶׁל מִישֶׁהוּ שֶׁבְּבוֹר מִתַּחַת.
אֲכַמְנִיָּה הִיא דָּבָר קָטָן, כָּחַל וְעַגְל.
אָדָם הוּא דָּבָר שָׁבִיר וְלַח.
כָּל זְכוֹנוֹתַי אוֹמְרִים כֵּן.

קיץ חדש

הַשָּׁנָה הֵיךְ מִתְחַמֵּק מִלְּרֵאוֹת אוֹתִי.
כְּבָר אֲמַצֵּעַ אוֹגוּסְט, וְעַדִּין לֹא הִצַּלְחֵתִי לְהִגִּיעַ לְסוֹף מַעְרָב,
שָׁם הָעִיר מְצַטְלֶמֶת לְסָרְט אַרוֹטִי,
וְשָׂאֵר הָעוֹלָם מִפְּזֹר תִּירִיו.

אֲנִי רַק עוֹבְרֶת בְּעֶרְבִים, בְּדֶרֶךְ לְאֲנִשְׁהוּ,
עַל פְּנֵי הָאוֹרוֹת הַקְּטָנִים בְּשִׁיחִים,
בְּחֻצְרוֹת הַבְּתִים, כְּמוֹ עֵינַיִם שֶׁל
חַיּוֹת מִפְּחָדוֹת עִם פְּרוֹת זְכוּכִית.

זֹאת לֹא עִיר שֶׁל אֲבָנִים, זֹאת עִיר שֶׁל פִּיקוּסִים,
רְקִבּוּבִית אֵינְסַפּוֹר פְּרוֹת שְׂרִיחָה לֹא עוֹזֵב,
כְּמוֹ מִיֵּצִי אֶהְבֶּה בֵּין הַשְּׂרִירִים הַקְּפִיצִיִּים
בְּרַחוּבוֹת הָעֵנֶג וְהַכָּאֵב.

כְּמָה לְשׁוֹנוֹת חֲמוֹת, אוֹהֲבוֹת בְּעִיר הַזֹּאת,
כְּמָה פְּרִידוֹת מְבַעֲבָעוֹת, כְּמוֹ תֵּה מְנַחֵם, בְּגֵרוֹנוֹת,
כְּמָה מִים וּמְלַח לְשִׁטְיֶפֶת אֶהְבוֹת שֶׁפָּגוּ כְּמוֹ וִיזוֹת –
יָם שֶׁלֹּא חוֹלֵק אֶת זְכוֹנוֹ.

נסיעה לניחום אבלים

לאנה הרמן

יום אחד נספר לבנות –

לא עכשו,

לא עכשו! –

איך נסענו לצפון, צפון, צפון מערב,

איך חפשנו ארמון שעומד במקום הר

בקצה של החשך, כלו מואר,

אבל החשך לא מצטמצם,

לא מצטמצם,

לא מצטמצם,

והים שותק, והחול עוצם

את עיני הפנינה שלו,

פנינה,

פנינה.

איך נסענו בעקבות המות הנא

שהסתתר באור שהסתתר בחשך שהסתתר בחול הרחב

שהסתתר בתוך צפון, צפון, צפון מערב.

מות של גער בתוך הארמון לא מצטמצם,

לא מצטמצם,

לא מצטמצם.

החשך קפיץ מכל עבר, כמו לחם מתוך מצנים.

איך סובבנו בחשך בלי סוף, והויז כבה,

כי העיר נגמרה הרבה לפני צפון, צפון, צפון מערבה,

כי חצינו לצד השני, כי הצד הראשון נגמר,

ואמרת דברים שרק את יכולה לומר,

מסביב היה חשך, אבל בתוך המכונית

צמח יער פיות, כי זו את ששנית

את ההרפב של עצמה, תא אחרי תא,

תא אחרי תא,

תא אחרי תא,

עד שהיית עשויה מחמר קסום לא נודע,

שֶׁאֵף אַחַת לֹא נִסְתָּה.
אֵף אַחַת לֹא נִסְתָּה.
זֶהוּ נִס, זֶהוּ נִס, זֶה סִימָן עַל הַמִּצְוָה,
אֲזַנִּים עִם שְׁפִיץ,
זֶהוּ אֹר שֶׁרַק אֶת יְכוּלָה לְהַפְיץ,
אֶת זֹהָרַת בַּחֲשֵׁן, אֵךְ לֹא מְאִירָה אֶת הַדְּרֹךְ:
זֶה קֶסֶם וְלֹא חֲשֵׁמֶל.
הָאֶפְלָה מְסַבֵּיב רִיקָה כְּמוֹ חֶלֶל.
הַקֶּסֶם לֹא מְשַׁמֵּשׁ לְכָלוּם: הוּא אֶת.
אֶת.
אֶת.
צְפוֹן, צְפוֹן, צְפוֹן מְעַרְב מִתְפַּשֵּׁט לְאֵט
לְתוֹךְ אִישׁוּנֵינוּ וְלֹא מְצַטְמָצֵם,
לֹא מְצַטְמָצֵם,
לֹא מְצַטְמָצֵם.
הַקֶּסֶם לֹא זָקוּק לְקוּסִים.